

Abelskyltterne. Det synes ikke, som om den ærede Minister — i alt Fald fik jeg det Indtryk — har noget godt Die til disse Folkemøder, men jeg skal forøvrigt troste den ærede Minister. Det er i alt Fald min Overbevisning, og jeg tænker ogsaa Andes i denne Sal, at jeg vilde ønske, at de, der komme tilstede ved Folkemøderne, havde gjort sig bekendte med Alt, hvad der staar i „den parlamentariske Kommissions Indberetning“, og ogsaa med, hvad den ærede Minister har sagt, samt med det bestilte Skrift — jeg mener bestilt af Kuratorerne —, thi da er jeg overbevist om, at man ikke kan komme til andet Resultat, end at Christian den Sjette — hvad der heller ikke forekom mig, at den ærede Minister egentlig benegtede — har været uberettiget til at bortskjenke Noget til evig Ærv og Gie. Det har jo den ærede sidste Læser oplyst, at han efter Kongelovens Art. 19, 20 og 26 ikke kunde gjøre. Den efterfølgende Konge skulde egentlig pligtmæssig have omgjort det, fordi det var mod Kongeloven. Den ærede Ordfører for Forespørgerne bemærkede, at han troede, at dersom Stifterne stode op af deres Grave, kunde de ikke kjende deres Stiftelser. Jeg giver den ærede Ordfører Ret deri, thi de oprindelige Stiftelser gik ud paa, at der skulde være Mads til 35 Damer af Abelsfamilier med de 16 Afner, men nu er der kommet en hel Mængde Embedsmændsdamer, og der er imellem 4 og 500 i Stedet for 35, saa det giver virkelig Grund til at tro, at Stifterne ikke vilde kjende deres egne Stiftelser, naar de stode op af Graven. Og i Stedet for at man skulde vente, at enhver af disse Damer ifølge Stiftelsesbrevet havde et forældreløst Barn, som de opdroge og saa hønt havde hos sig, saa ser man derimod, at der slænges 2—3000 Rd. hen til nogle Skoler til Præmier osv. Se det berettiger til at sige, at de oprindelige Stiftere ikke vilde kunne gjenkjende deres egne Gjerninger. Den høitærede Minister talte endvidere om blodige Udbrud eller om Ting, der havde voldt Blod flyde, og mindede om, at vi skulle være meget varsome med at ville gjøre Indgreb i Giendomsretten, eller i alt Fald gav han ligesom Antydninger af, at det i hans Tanter vilde være en Retskrænkelse, dersom Forslagsstillernes Ønske blev opfyldt. Da vi forhandlede Loven om almindelig Valgret, fremmanede man de samme Spøgelser, da sagde man, at dersom det gennemførtes, saa havde vi Kommunisme og Socialisme og jeg veed ikke Alt. Jeg udtalte da, at den bedste Maade at imødegaa det paa, var at gjøre Ret mod Alle. Tror man nu virkelig, at den bedste Maade at imødegaa de socialistiske Spøgelser paa, er at fortsætte i socialbede Rings, jeg havde nær sagt, gale Spor? Tror man, at det er den rette Maade at imødegaa de socialistiske Spøgelser paa? Jeg frygter i Øvrigt ikke for Spøgelser; de have ikke for mig nogen Betydning, og jeg har den fulde Lidsid til, at

naar der sker Ret, saa kunne vi med vort rolige Følk være fuldkommen sikre paa en rolig Fremtid. Man komme ikke og henvise os til spanske eller franske Forhold, thi for Følk, som kjende vort Følk, og det skulde jeg mene, at vi gjøre i denne Forsamling, for dem have saadanne Ord om spanske og franske revolutionære Forhold ingen Betydning. Er der i Øvrigt Noget, der kunde hjælpe til at fremkalde saadanne Tilstande, saa siger jeg, at det netop er det, at man stemmer aldeles uberettiget og imod berettigede Fordringer. Det maa vi sige lige overfor en Mand, der taler om, at han ikke vil være med til at begaa, hvad han kalder Retsbrud. Den høitagtede Minister bemærkede endvidere, at det var for ham udenfor al Tvivl, at Sagen var inde i sine rette Spor, og at det var en Sag, som laa fuldstændig under Regjeringen. Jeg skal ikke henvise til betalte eller bestilte Bøger; jeg skal henvise til et andet Skrift, nemlig af Walløe. Han er kommen til det ganske modsatte Resultat, og jeg tror til et rigtigt Resultat, gaaende ud fra de historiske Forhold, og de historiske Forhold ere dog dette, at Enevoldskongen Snet eiede som privat Mand, medens han derimod paa en Maade eiede hele Staten, det vil sige, han var saa at sige Staten og alle Andre vare kun Brugere af Giendomme. Efter Kongeloven, i hvis Affattelse jo vistnok Griffenfeldt har haft en væsentlig Del, og som er affattet med mesterligt Hensyn til de daværende eller til tidligere Forhold, som viste, hvor ulykkelig det var, naar Staten blev delt, kunde Kongen ikke give Noget bort af Staten uden at skulle ad, hvad der ifølge Kongeloven ikke maatte stilles ad. Dersom det derimod var kongelige Personer, der paa anden Maade erhvervede privat Formue, kunde de selvfølgelig benytte den og være Giere deraf, men saaledes er jo her slet ikke Stillingen. Jeg skal i Øvrigt ikke gaa ind paa de historiske Forhold, som Enhver kan læse sig til i Betænkningen, men jeg skal dog minde om, at det i Betænkningen Side 17 er oplyst, hvorledes Christian den Sjette, som det jo er vitterligt nok, fik sin Faders Bemalinde til eller tvang hende til at afstaa, hvad hun havde erhvervet fra Frederik den Fjerde, og han forholdt hende, at det var under hans Faders Svagthed, hun havde overvældet hans Fader og tilegnet sig den kongelige Magt samt beriget sig af de betrængte Underfaatters Sved og samlet sig store Skatte. Det er altsaa ligesom sagt, og det af en Konge, at Balløe Stifts oprindelige Midler ere samlede af de betrængte Underfaatters Sved, og nu vil man mene, at det er en rigtig Maade at fortsætte paa fremdeles at benytte Underfaatters Sved eller Arbeide. Jeg spørger, om man tror at handle rigtig og forsvarelig mod Samfundet ved at benytte netop Underfaatters Sved og Arbeide paa den Maade, som her er Tilfældet, en Maade, som endog slet ikke er i Fortsættelse af Fundatsen, thi det er jo oplyst, at